

Modaliteti

interaktivne umjetničke prakse

Interaktivna je umjetnost virtualni prostor slika, zvukova, tekstova itd., koji se (dijelom ili u cijelosti) uprizoruje onda kad s njim ili u njemu radi neki korisnik.

Taj interaktivni prostor može postojati u nekom određenom prikazbenom mediju (primjerice videomonitoru), ali se (na koherentan i paradoksan način) može projicirati i u zbiljskom prostoru korisnika. On se može pretvoriti i u potpuno sintetičan prostor što posve okružuje korisnika.

Mogući mehanizmi te interaktivnosti raznoliki su. S jedne strane tu postoji čitava mašinerija: senzori za temperaturu, mjerači zvuka, tlaka, pokreta, oblika itd., a s druge komunikacijska osjetila korisnika: dodir, gestikulacija, kretanje, razgovor, pogled, slušanje itd.

Tehnološka pomagala interaktivnog vizualnog izraza jesu kompjuterizirani sustavi digitalne obrade slike, sintetičke proizvodnje slika i random-access pohrane informacija, jer ta pomagala na najučinkovitiji način mogu opisati trenutačno stvarne koordinate virtualnoga prostora. Ta pomagala mogu u svom govoru rabiti vokabular svih prijašnjih umjetničkih oblika (slikarstva, skulpture; arhitekture, fotografije, filma), no je-

dnako tako dobro ona se služe i novim vokabularom posve sintetičnih (programiranih) jezika.

Interaktivno djelo latentni je prostor slika, zvukova, tekstova itd., čija je estetika uključena u koordinate njihovih skrivenih potencijalnih oblika, kao i u scenarije interaktivnih iskazanih oblika. Scenariji takvih umjetničkih djela istodobno su manifestni putovi potreba i želja korisnika - pri svakom zahvatu korisnika umjetničko se djelo iznova stvara i strukturira. (Možemo to zamisliti kao kompleksni mehanizam koji se pri reagiranju na svoga korisnika doista svaki put mijenja).

Interaktivno je djelo mehanizam, program i svi mogući oblici njegovih zamislivih scenarija razotkrivanja. Svaki je korisnik pripovijedač i autobiograf jednoga od tih mogućih scenarija. Za neaktivnog promatrača, koji samo gleda kako neki korisnik manipulira tim interaktivnim umjetničkim djelom, nastaje jedinstveno iskustvo, naime, da očima drugoga promatra njegovo razvijanje - njegovaje manifestacija performans.

objavljeno u časopisu Kunstforum Im Netz der Systeme, 1989.,
br.103, Kunstforum, Ruppichteroth